

F 1/11

Auktoriserade revisorn A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked enligt 22 § revisorslagen (2001:883) om hon kan inneha uppdrag som vald revisor i företag där grundbokföringen sköts av en redovisningsbyrå som är dotterbolag till en annan redovisningsbyrå som hennes sambo är delägare i.

A-sons har uppgett följande. Hennes sambo äger 33 procent av en redovisningsbyrå. Sambon och övriga delägare i redovisningsbyrån överväger nu att förvärva ytterligare en redovisningsbyrå som kommer att vara ett dotterbolag (nedan dotterbolaget) till den förstnämnda redovisningsbyrån. Hon har totalt ca 170 uppdrag som revisor. Dotterbolaget sköter grundbokföringen åt 22 av dessa företag. I flera av dessa uppdrag har hon varit vald revisor sedan år 1999. Hennes totala fakturerings-volym uppgår till 3,1 mnkr och hon fakturerar ca 240 tkr för de aktuella uppdragen per år. Dotterbolaget upprättar dessutom delar av bokslutet samt årsredovisningen åt fem av hennes revisionsklienter och hennes revisionsarvode för dessa uppdrag uppgår till 65 tkr. Ägarförändringen kommer inte att påverka bemanningen av redovisningsuppdragen. Hennes sambo kommer inte att sitta i styrelsen för dotterbolaget eller ha något att göra med de företag där hon är vald revisor. Sambon kommer inte heller att ha något personalansvar i någon av redovisningsbyråerna.

RN gör följande bedömning.

Av 21 § första stycket revisorslagen framgår att en revisor för varje uppdrag i sin revisionsverksamhet ska pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. I paragrafens första stycke 1 anges ett antal typsituationer där utgångspunkten är att revisorn ska avböja eller avsäga sig uppdraget. Förutom i de särskilt angivna situationerna ska revisorn enligt första stycket 2 avböja eller avsäga sig ett uppdrag om det föreligger något annat förhållande av sådan art att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet (den s.k. generalklausulen). Enligt 21 § andra stycket behöver revisorn dock inte avböja eller avsäga sig uppdraget om det i det enskilda fallet föreligger sådana särskilda omständigheter eller har vidtagits sådana åtgärder som medför att det inte finns anledning att ifrågasätta hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. Av 22 § framgår att RN på ansökan av en revisor ska meddela förhandsbesked om huruvida en viss särskild omständighet är sådan som avses i 21 § första stycket och, om så är fallet, huruvida omständigheter i det enskilda fallet eller vidtagna åtgärder medför att revisorn ändå inte behöver avböja eller avsäga sig uppdraget. En prövning enligt analysmodellen ska ske i syfte att trygga det s.k. *synbara oberoendet*.¹ I detta perspektiv ska prövningen ske utifrån hur en kunnig och omdömesgill person, med insikt om alla relevanta omständigheter, skulle bedöma revisorns förmåga och vilja att utföra granskningsuppdraget på ett opartiskt och självständigt sätt.

Den fråga RN som har att ta ställning till är om det förhållandet att ett dotterbolag till en redovisningsbyrå som A-sons sambo är delägare i sköter grundbokföringen åt 22 av hennes revisionsklienter samt upprättar delar av bokslutet och årsredovisningen åt fem andra av hennes revisionsklienter är en sådan omständighet som enligt 21 § revisorslagen kan rubba förtroendet för hennes opartiskhet eller självständighet som revisor i dessa företag.

---

¹ Jfr. prop. 2000/01:146, s. 57 och 101.

De aktuella redovisningsåtgärderna kommer inte att utföras av revisorns sambo utan av personal vid ett dotterbolag som kommer att ägas av den redovisningsbyrå i vilken sambon är delägare. Det finns således ett betydande avstånd mellan de personer som har tillhandahållit redovisningstjänsterna åt revisionsklienterna och A-son. Samtidigt kan konstateras att de uppdrag i vilka dotterbolagets personal tillhandahåller grundbokföringstjänster utgör ca tretton procent av A-sons klientstock. Intäkterna från dessa uppdrag utgör ca åtta procent av hennes totala faktureringsvolym. Därtill kommer att dotterbolagets personal tillhandahåller ytterligare redovisningstjänster till fem andra av hennes revisionsklienter. De i ärendet aktuella revisionsklienterna utgör således en inte försumbar del av A-sons klientstock. Detsamma gäller intäkterna från revisionen av dessa klienter.

Vidare kommer sambons redovisningsbyrå genom byråns förvärv av dotterbolaget att få ett ekonomiskt intresse av verksamheten i dotterbolaget samtidigt som A-son vid revisionen av de aktuella revisionsklienterna ska pröva de redovisningsåtgärder som vidtagits av dotterbolagets personal. Det finns därför enligt RN:s mening en risk för en intressekonflikt mellan de ekonomiska intressen som A-son å ena sidan har i sin verksamhet vid revisionen av de aktuella klienterna och å andra sidan hennes sambos ekonomiska intresse av att behålla redovisningsuppdragen i dessa.

Dessa omständigheter är sådana som träffas av generalklausulen. Det föreligger därför en presumtion för att A-son inte kan kvarstå i de aktuella uppdragen om sambons redovisningsbyrå förvärvar dotterbolaget. Det har i ärendet inte framkommit att det föreligger några sådana särskilda omständigheter eller att A-son har planerat att vidta några sådana åtgärder som medför att det inte finns anledning att ifrågasätta hennes opartiskhet eller självständighet i de aktuella uppdragen. RN bedömer därför sammantaget att det föreligger ett hinder för A-son att kvarstå i de aktuella uppdragen om sambons redovisningsbyrå förvärvar dotterbolaget.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, rättschefen Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist samt auktoriserade revisorn Anita Österholm. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Gunnar Abrahamsson samt avdelningsdirektören Johanna Gustafson som har föredragit ärendet.